

אם מותר להשתמש בראבא"ט בשבת ובאיזה אופנים הוא מותר, והחששות השייך בזה

רק כאומר להראבא"ט שהוא ילך וידליק הלייט, והראבא"ט הוא אשר הולך להדליק הלייט, ולא שאני עשיתי שידלק הלייט כמו בכתיבה לקאמפיוטער, והדיבור להראבא"ט רק פעל לכוונו מה לעשות, אך הוא כבר כל הזמן מוכן ועומד לעשות פעולות, ולכן מותר הדבר.

או שניתן לומר, שזה כמו קאמפיוטער ממשי, ועשיה של הראבא"ט מתייחס אחר האדם האומר לו מה לעשות, ואסור לעשות כן.

חשש נוסף בפעולת העלקטר"י שבו

ועל הצד שביארנו שהמעשה של הראבא"ט אינו מתייחס אחר האדם הדובר אליו אלא בתור הראבא"ט, הרי שיש לדון עוד, דיש להתבונן האין פועל העלקטר"י שבו, האם הוא פועל כל העת ובין שאני מדבר אליו ובין שאני שותק (כלומר בין שהראבא"ט עושה פעולה עתה ובין שהוא על מקומו ולא עושה שום פעולה), ובאמירתי אליו לא נדלק בו שום עלעקטר"י חדש, ובגוונא זו יהיה מותר האמירה אליו, כי באמירתי שלי לא נוצר פעולה חדשה של עלעקטר"י, או שהעלקטר"י שבו אינו פועל כל העת, אלא רק כשמדברים לראבא"ט והולך לעשות פעולה הרי שנדלק העלקטר"י שבו לחיים, ואז יאסר הדבר.

אם ניתן להשתמש בו בשבת

ועתה, לפי הצדדים דלעיל שאוסרים הדבר, אי משום שזה דומה לכתיבה בקאמפיוטער וכן שהעלקטר"י שבו נדלק רק כשמדברים אליו. יש לדון האם יהיה מותר להשתמש בו באופן שמכוונו לעשות רק פעולה אחת והולך וסובב בין האנשים ועושה את פעולתו, ולא נחשוש שמא ידבר האדם אליו בטעות כשיגרא דלישנא בימות החול, או שיאסר לעשות זאת בכדי שלא נגיע למציאות של טעות שחלילה נדבר אליו לעשות מעשה בשבת אשר זה אסור, והיינו כגזירה דשמא יטה. ותן לחכם ויחכם עוד, ואי"ה עוד חזון למועד להתעמק בזה בייתר עומק ולהגיע להלכה ברורה כשזה יהיה נוגע יותר למעשה ונדע בייתר בהירות את מציאות הדבר לאשורו.

אוטאמאטי"ש בשבת לעשות רק פעולה אחת, ויסתובב בין האנשים ויעשה את מלאכתו (ובאופן שכתבנו לעיל שמירי שזה פועל בכל יום מימות החול), והיינו שהוא כבר מכוון ועומד מה לעשות, ויעשה אותו פעולה בלבד, או דאסור משום דיש חיסרון בהו, אשר יכולים גם לדבר אליו שיעשה עוד מעשים, ויש חשש גדול שמא מתוך שיגרא דלישנא דימות החול נדבר אליו גם בשבת.

וכדי לבאר הדבר אי מותר בשימוש בשבת באופן אוטאמאטי"ש, נקדים תחילה את החששות שיש באמירה לראבא"ט בשבת.

אמירה לקאמפיוטער"ר וכותב מה שאני מדבר

ונבאר קודם הלכה דומה הנוגע בשבת, דהנה יש מציאות בקאמפיוטער"ר אשר במקום לכתוב בידיים ע"י draobyek, אפשר גם לדבר והקאמפיוטער"ר כותב מה שאמרנו, **ובזה פשיטא שיש בהו איסור של כותב בשבת ועכ"פ מדרבנן בוודאי,** כי בזה אמרינן שיש בעצם שני אופנים של כתיבה, יש אופן של כתיבה בידיים ויש אופן של כתיבה בפה, והדיבור שלי ממש כותב הכתב.

אם ראבא"ט דומה לאמירה לקאמפיוטער"ר

ועתה נצטרך לדון באמירה לראבא"ט בשבת כשאומרים אליו לעשות מעשה ועושהו, וכגון להדליק הלייט בשבת והולך ומדליק את הלייט על ידי הדיבור שדיברתי עתה אליו, האם זה דומה למדבר לקאמפיוטער"ר וכותב מה שנאמר או לא.

דאיכא למימר, דכשהראבא"ט מדליק את הלייט, אין איסור בעצם ההדלקה שלו, כי מותר לו להדליק את הלייט, וגם שאין בהו איסור של אמירה לנכרי, כי זה אינו אדם כלל, וגם נוכל לומר שאין זה נחשב כמו שאדם המדבר אליו הדליק את הלייט כי זה אינו דומה לאמירה לקאמפיוטער"ר, כי שמה בקאמפיוטער"ר הדיבור נקלט על ידי rosnes הכותב הכתב, ויוצא שהדיבור לקאמפיוטער"ר כותב הכתב, ולא שהדיבור שלי אמר לקאמפיוטער"ר שהוא ילך ויכתוב הכתב. אמנם בראבא"ט, הדיבור שלי הוא

נידון הראבא"ט

בזמננו נתחדש בעולם כלי הראבא"ט, ובכמה מקומות ברחבי תבל כבר משתמשים עמהם לרוב, והוא כלי אשר בכוחו לעשות פעולות שונות לבדו וכגון לנקות את הבית וגם יכול להוריד דברים מעל השולחן מאליו לאחר הסעודה וכדומה וכדומה. ויש לדון בדרכי פעולתו בשבת, ונביא להלן כמה נידונים להלכה שנצטרך לדון בהם לעומק כשהראבא"ט יתפשט יותר בעולם ויגיע גם למחוזותינו.

שני סוגי ראבא"ט

דהנה ישנם שני סוגי ראבא"ט, האחד, הוא מיוחד לפעולה אחת, וכשמפעילים אותה עושה הראבא"ט תמיד אותו פעולה קבועה אוטאמאטי"ש. השני, ראבא"ט יותר משוכלל ומחודש בטעכנעלאגיע רבתית, אשר גם יכולים לדבר אליו כשהוא פועל, לומר לו שיעשה כך וכך, וכגון שאומרים לו ללכת להדליק את הלייט והולך ומדליקו וכדומה.

ראב"ט הפועל אוטאמאטי"ש

והנה בהאופן הראשון, בראבא"ט הפועל ועושה מלאכתו באופן קבוע בכל פעם כשמפעילים אותו, ורוצה האדם לכוונו מערב שבת שיפעל בשבת באופן אוטאמאטי"ש, ונתעורר השאלה אם הוא מותר או אסור.

ובזה נצטרך לחלק בין ראבא"ט שהוא רוצה שיפעל רק בשבת או שהוא פועל בכל יום ויום מימות השבוע (וכנתבאר בגליון העבר לפר' ויחי), כי אם הוא פועל בכל יום ויום מימות החול הרי שמותר הדבר לכוונו גם לשבת, אך אם כווננו מערב שבת שיפעל רק בשבת, אזי לכאורה נראה דאסור וכאשר נתבאר כי איכא בהו החשש של שמא יטה, שכיון שאינו רגיל בשימוש כל יום, הרי יש חשש שמא יכבנו או ידליקנו וכדומה [ע"ע בגליון העבר].

ראבא"ט הפועל עם דיבור שמדברים אליו

והאופן השני בראבא"ט אשר יכולים לדבר אליו דיבורים, וזה עובד על ידי rosnes שמדברים ואומרים אליו לעשות מעשים שונים ועושה זאת, והשאלה היא האם מותר לכוונו שיפעל באופן